

دیدار تامل برانگیز در باکو و توهین‌های متعاقب آن

ملاقات عالی‌ترین مقام اجرایی جمهوری اسلامی ایران با رئیس یک اداره خاص در جمهوری آذربایجان؛ علاوه بر این که ناخرسندی جدی بخش عمده‌ای از فعالان و مردم شیعی جمهوری آذربایجان را به همراه داشته است.

به گزارش آران نیوز، جناب آقای دکتر روحانی رئیس جمهوری محترم جمهوری اسلامی ایران که اوایل آبان ماه به منظور شرکت در 18 امین اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد به باکو سفر کرده بود؛ در اندک فرصتی که برای دیدارهای دوجانبه با مقامات آذری داشت، با شخصی به نام «الله شکور پاشازاده» رئیس پرحاشیه اداره مسلمانان قفقاز نیز ملاقات نمود که این دیدار تبعات و هزینه‌های غیرضروری قابل توجهی در پی داشته و انجام آن اقدامی مغایر با شعار «تدبیر» دولت یازدهم محسوب می‌گردد.

علت‌های عصبانیت اخیر روحانی چیست؟

ملاقات عالی‌ترین مقام اجرایی جمهوری اسلامی ایران با رئیس یک اداره خاص در جمهوری آذربایجان؛ فارغ از اینکه چقدر با اصول دیپلماتیک همخوانی داشته باشد؛ علاوه بر این که ناخرسندی جدی بخش عمده‌ای از فعالان و مردم شیعی جمهوری آذربایجان را به همراه داشته؛ به بهانه‌ای در دست برخی رسانه‌ها و مسئولین حزبی این کشور به منظور تشدید تبلیغات ضدایرانی و حتی توهین به شخصیت‌های بلندپایه نظام جمهوری اسلامی ایران تبدیل شده است.

البته نظر به عدم حضور الهام علی‌اف رئیس جمهوری آذربایجان در شانزدهمین دوره اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در تهران و حضور این کشور در سطح وزیر امور خارجه در اجلاس یاد شده؛ حضور ایران در اجلاس باکو در سطح رئیس جمهوری نیز از منظر قواعد دیپلماتیک قابل بررسی است؛ لیکن این مسئله موضوع نوشتار حاضر نیست.

تشریح موضوع:

در این بخش تلاش می‌گردد با رعایت اجمال، مواردی در تشریح موضوع صدرا اشاره بیان گردد:

1) الله شکور پاشازاده که پیش از استقلال جمهوری آذربایجان؛ به عنوان مامور سرویس امنیتی اتحاد جماهیر شوروی سابق (ک.گ.ب) که از سال 1980 مسئولیت اداره مسلمانان قفقاز را به منظور جلوگیری از برقراری ارتباط موثر شیعیان آذری با حوزه‌های علمی و مراجع تقلید شیعی در ایران و عراق، عهده دار بوده، پس از استقلال جمهوری آذربایجان نیز در همین مسئولیت؛ وظیفه کنترل و جهت دهی به روندهای دینی جامعه آذربایجان در راستای سیاست‌های دولت سکولار آذربایجان را بر عهده داشته که شاید به دلیل عدم موفقیت کامل و مورد انتظار دولت آذربایجان در انجام وظیفه پیش گفته، بعدها کمیته دولتی امور دینی نیز تشکیل شده و هم‌اکنون اداره مسلمانان قفقاز و کمیته دولتی مذکور علی‌رغم برخی اختلاف نظرات؛ در ابتدای مسئولیت جلوگیری از روند روز افزون گسترش و تعمیق ارزش‌های اصیل اسلامی در دومین کشور شیعی دنیا و پس از شکست این سیاست، ایجاد انحراف در روند فوق از طریق ارائه «مدل آذربایجانی اسلام» بر مبنای سکولاریسم و سیاست‌های دولت باکو - عبارتی که مرتباً از سوی کمیته دولتی آذربایجان مورد استفاده قرار می‌گیرد - را بر عهده گرفته است و آنچه اسباب تاسف می‌گردد اینکه آقای پاشازاده در انجام این مسئولیت از مساعدت‌های - شاید ناخواسته ولی دامنه دار - برخی کارگزاران جمهوری اسلامی ایران در باکو نیز بهره‌مند گردیده است که برنامه ریزی انجام این دیدار تنها یکی از این مساعدت‌ها محسوب می‌گردد و مواردی مانند تمهید مقدمات برگزاری کنفرانس اداره مسلمانان قفقاز در ایران اسلامی به منظور ارائه و تبیین مدل آذربایجانی و سکولار اسلام، ایجاد نمایندگی برای اداره مسلمانان قفقاز در قم، حضور پررنگ در کنفرانس‌های دارای اهداف خاص اداره فوق و... نمونه‌های دیگری از این مساعدت‌هاست و این در حالی است که کارگزار مذهبی کشورمان در باکو حدود دو ماه قبل، علی‌رغم درخواست‌های مکرر تعدادی از فعالان و مردم شیعه آذربایجان از اقامه نماز میت بر پیکر امام جماعت فقید مسجد امامت قصبه بلبله باکو که از روحانیون مجاهد و دوستدار حقیقی امام خمینی و مقام معظم رهبری بود، خودداری نمود و در جهت اعتباربخشی به «الله شکور پاشازاده» وی را موقع حضور در منزل آن مرحوم مشایعت نمود که اسباب ناخرسندی و اعتراض شیعیان آن منطقه گردید.

2) اقدام سفارت جمهوری اسلامی ایران در باکو در هماهنگی و برگزاری این دیدار در شرایطی صورت گرفته است که پیش از این اخبار مستند و تحلیل‌های دقیق درخصوص روابط تامل برانگیز «الله شکور پاشازاده» با محافل و شخصیت‌های رژیم صهیونیستی، سران آل سعود و وهابیان منتشر گردیده است - اتفاقاً وی پس از ملاقات با رئیس جمهوری ایران به منظور شرکت در یک کنفرانس دولت آل سعود که در وین برگزار می‌گردد راهی اتریش گردیده است؛ علاوه بر این؛ نقش پاشازاده در کنترل حرکت‌های مردمی شیعیان آذری؛ مواضع منفعلانه و توجیه‌گرانه وی در قبال حادثه نارداران که در آذر ماه 1394 به شهادت، مجروحیت و دستگیری ده‌ها تن از شیعیان آذری منجر گردید، بی‌تفاوتی و حتی مواضع حمایتی وی از اقدام دولت باکو در دستگیری ده‌ها تن از سران و فعالان جریان اسلام‌گرایی آذربایجان که به دلیل اعتراض به موضوعاتی مانند تخریب مساجد و ممنوعیت حجاب در مدارس به حبس‌های طولانی‌مدت محکوم شده‌اند؛ مشارکت وی در برخی تجارت‌های غیرقانونی و نقش او در انواع فسادهای اقتصادی؛ صدور دستورالعمل به منظور محدودسازی مراسم مذهبی؛ تلاش برای ایجاد خدشه در کنفرانس‌ها و برنامه‌های تقریبی جمهوری اسلامی ایران (مانند کنفرانس هفته وحدت و...) از طریق طراحی و اجرای برنامه‌ها ظاهراً مشابه که با رویکرد سکولاریسم و هدف تبیین مدل آذربایجانی از اسلام برگزار می‌گردد و عملاً به محفلی برای کم‌رنگ نمودن تلاش‌های چهل سال گذشته انقلاب اسلامی برای ایجاد وحدت بین مسلمانان و کشورهای اسلامی بر مبنای ارزش‌های اصیل اسلامی تبدیل می‌گردد - که اتفاقاً برگزاری یکی از این نوع کنفرانس‌ها توسط اداره مسلمانان قفقاز در ماه نوامبر سال جاری میلادی برنامه ریزی شده است - و... از دیگر موضوعات مستند رسانه‌ای شده درخصوص پاشازاده می‌باشد که تنها با یک جست‌وجوی اینترنتی در فضای رسانه‌ای و مجازی آذربایجان و برخی کشورهای دیگر مانند روسیه، ترکیه و ایران و... قابل دسترسی است.

3) پس از برگزاری این دیدار غیرضروری و پرهزینه، برخی سایت‌های آذری مانند modern.az با عبارت‌هایی مانند «الله شکور پاشازاده رئیس جمهوری اسلامی ایران را به حضور پذیرفت» سعی در شخصیت‌بخشی به وی را داشتند و این در حالی است که اتفاقاً بر اساس نظرسنجی‌های همین سایت نزدیک به دولت آذربایجان؛ الله شکور پاشازاده فقط مورد اعتماد چهار دهم درصد مردم و مخصوصاً دینداران آذری می‌باشد. علاوه بر این؛ متعاقب دیدار یاد شده؛ برخی چهره‌های حزبی مانند آرزوخان علیزاده جانشین حزب استقلال ملی آذربایجان و تعدادی از سایت‌های آذری مانند ovqat.com با دروغ‌پرانی و بهانه‌های واهی مانند برگزاری دیدار در محل سفارت کشورمان در باکو (در حالی که این گونه نبوده)، ادعای عدم رعایت آداب دیپلماتیک از سوی سفارت کشورمان و انواع توهین‌ها را به مقامات عالی‌رتبه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و نیز شخص رئیس جمهوری اسلامی انجام داده و رئیس جمهور کشورمان را به عنوان شخصی بدون صلاحیت دینی و دارای صلاحیت صرفاً سیاسی آن هم به صورت ناقص؛ مخالف با رهبر دینی جمهوری اسلامی و... معرفی نموده‌اند که خواسته است از طریق توهین به پاشازاده به عنوان رهبر دینی آذربایجان و قفقاز؛ قصاص رهبر دینی ایران را از وی بگیرد و... این محافل خبری و اشخاص حزبی؛ به بهانه برگزاری این دیدار؛ در قیاسی مع الفارق و موهوم تلاش نموده‌اند پاشازاده را به عنوان رهبر دینی آذربایجان و فراتر از آن منطقه قفقاز (گرجستان، روسیه) معرفی نموده و سپس وی را با مقام معظم رهبری مقایسه نمایند و این در حالی است که شیخ الاسلام از حداقل سواد دینی نیز برخوردار نبوده و حتی خودش در کلیپی که از وی منتشر شده صراحتاً می‌گوید من در این سال‌های طولانی که شیخ الاسلام قفقاز هستم معنای وجدان را نفهمیده‌ام؛ وی حتی شناختی از روحانیون فاضل و

وضعیت دینی آذربایجان ندارد و صرفاً به دلیل خوش خدمتی به دولت آذربایجان توانسته است مسئولیت خود را تداوم بخشد ولی دولت گرجستان به عنوان یکی از سه کشور قفقاز جنوبی با بی‌اعتنایی به حضور نماینده پاشازاده در این کشور، اداره مسلمانان گرجستان را از چند سال قبل راه اندازی نموده که به صورت مستقل فعالیت می‌نماید و پاشازاده صرفاً با هزینه بخشی از دلارهای بادآورده در برخی مناطق قفقاز شمالی توانسته است روابط خود با مفتیان سنی مذهب این مناطق را حفظ کند.

شیخ الاسلام پاشازاده که پیش از این سابقه توهین به مقامات عالی رتبه نظام از طریق اعزام یکی از معاونان خود به تجمع ضد ایرانی در مقابل سفارت کشورمان در باکو را در کارنامه خود داشته است؛ این بار نیز با درخواست های مکرر خود از برخی کارگزاران کشورمان در باکو مبنی بر لزوم ملاقات با رئیس جمهوری ایران، زمینه ساز توهین های آشکار و تلویحی به مقامات عالی رتبه کشورمان گردیده است.

الله شکور پاشازاده که زمزمه های قبلی مبنی بر فرا رسیدن پایان عمر مسئولیتی اش در اداره مسلمانان قفقاز را پس از توصیه اخیر الهام علی اف مبنی بر مطلوب بودن استعفای مسئولین بالای 70 سال، جدی تر ارزیابی می‌کند؛ اکنون تلاش می‌نماید با افزایش ملاقات ها؛ سفرها و... نظر مساعد رئیس جمهوری آذربایجان برای تداوم مسئولیتش در اداره مسلمانان قفقاز را جلب نماید و در این راه برخی دوستان ایرانی اش از هیچ کمکی به پاشازاده دریغ نمی‌کنند!

سخن آخر:

اکنون انتظار قانونی و طبیعی آن است که متولیان هماهنگ کننده این ملاقات در باکو به مردم ایران و مقامات عالی رتبه نظام و شخص رئیس جمهوری محترم توضیح دهند در مقابل این همه تبعات و توهین های گستاخانه و نیز در قبال ناخرسندی دینداران اصیل آذری از برگزاری ملاقات رئیس جمهوری اسلامی ایران با شخصی مثل پاشازاده چه دستاوردی را نصیب سیاست خارجی و منافع ملی کشورمان نموده اند؟ آیا برخی کارسازی های شخصی شیخ الاسلام پاشازاده در اموری مانند صدور ویزا برای برخی کارگزاران کشورمان در باکو و برگزاری برخی ضیافت های به اصطلاح شاهانه برای برخی میهمانان ایرانی و... تناسبی با هزینه های این ملاقات داشته است؟

لازم به یادآوری است تا لحظه نگارش این نوشتار؛ سکوت منفعلانه! تنها پاسخ سفارت کشورمان در قبال گستاخی ها و حرمت شکنی های فوق اشاره بوده است که جای بسی تامل و تاسف داشته و هیچ تناسبی با توصیه های مقام معظم رهبری به دست اندرکاران دستگاه دیپلماسی ندارد.

البته دولت جمهوری آذربایجان هم بایستی خطوط قرمز مردم و نظام جمهوری اسلامی ایران را بیش از قبل به رسانه های دولتی و شبه دولتی و سران احزاب اقماری خود تفهیم کرده و به آنان اجازه ندهد در برابر دریافت دلارهای سعودی و صهیونیستی پا از گلیم خویش بیرون نهند.

منبع: کیهان